

DIT JAAR ONTWERPEN SCHOLTEN & BAIJINGS VOOR MINI DE CONCEPT-CAR COLOUR ONE. LEES MEER OVER DIT PROJECT IN HET INTERVIEW MET ADRIAN VAN HOYDONK, DESIGNDIRECTEUR VAN MINI (PAG. 204).



INTERVIEW

'Roze bestaat niet' Stefan Scholten & Carole Baijings

Theedoeken en plaids met een prachtig kleurverloop, tafels en kasten met felle fluo accenten. Met hun vernieuwende kleurgebruik kusten Scholten & Baijings de enigszins ingeslapen ontwerpwereld wakker. In dit Full Colour-nummer een gesprek met het paar dat kleur in het interieur opnieuw op de kaart zet.

INTERVIEW JOHANNA HOOGENDAM
FOTOGRAFIE TAKUMI OTA, INGA POWILLEIT,
JAMES STOKES

‘Veel fabrikanten beginnen met een ontwerp en kiezen daarna de kleur. Wij beginnen andersom’

- Carole Baijings



Stefan Scholten

1972, Rotterdam,
Design Academy Eindhoven

Carole Baijings

1973, Djakarta, Indonesië, autodidact

Ontwerpen

2012

- * Colour One (Mini)
- * Colour Porcelain, Dutch Design Award 2012 (1616 / Arita Japan)
- * Colour Bins + Colour Wood Dining (Karimoku New Standard)
- * Flare (Schönbuch)
- * Shift (Pastoe)

2011

- * Colour Platters + Stool (Karimoku New Standard)
- * Colour Carpets + Duvet Covers + Kitchen Tiles + Dot Carpets (Hay)

2010

- * ID Cutlery (Royal VKB)
- * Paper Table + Paper Porcelain
- * Amsterdam Armoire + Colour Lights + Butte (Established & Sons)

2009

- * Vegetables
- * Colour Wood (Karimoku New Standard)
- * Fauteuil 7400 (Gelderland)

2008

- * Colour Scarfs
- * Table Glass (Zuiderzeemuseum)
- * Woven Willow met o.a. Grand Bernard, Tape Bowl (Thomas Eyck)

2006

- * Light Ball (Eikelenboom)

2005

- * Colour Plaids + Cushions

2004

- * Grid Project met o.a. Soft Cube en Etch Table

2003

- * Bloom (Goods, sinds 2012 geproduceerd door 1616 / Arita Japan)

2002

- * Divine Glass

Mooi zijn ze allebei, dat óók nog. Stefan Scholten (40) en Carole Baijings (39) lijken alles te hebben: schoonheid, talent, succes. Zelfs liefde: het Nederlandse ontwerpersduo dat sinds 2000 zo hard aan de weg timmert, vormt ook privé een gelukkig paar. Samen herontdekten ze de gradiënt (kleurverloop), daarmee een wereldwijde trend veroorzakend. Ook de fluotinten die tegenwoordig overal te zien zijn, zetten zij opnieuw op de kaart. Serviezen, meubels, textiel: alles wat door hun handen gaat, lijkt vleugels te krijgen. Het resultaat? Fabelachtig succes, tot in Japan. Dit jaar staan Scholten & Baijings op de derde plaats in de EH&I Top 25 Dutch Designers.

Hoe zien jullie werkdagen er tegenwoordig uit? Stefan Scholten: ‘Nou, het vrijblijvende is er wel af. We staan vroeg op, om half zeven. Dan rijden we vanuit ons huis in Amsterdam-Zuid naar de studio aan de Westerdoksdijk. Vroeger bedachten we op de dag zelf wat we gingen doen, toen hadden we nog niet zo veel opdrachten. Nu hebben we die wel, volop. We zijn ook niet meer met z'n tweeën, we hebben inmiddels acht medewerkers. Meer willen we niet. Dan liever een opdracht minder.’ Carole Baijings: ‘We proberen elk jaar nog een vrij project te doen.’

De maat van kleur

Scholten & Baijings behoren tot een selecte voorhoede van ontwerpers die ongeëvenaarde kleuren creëren. In de Amsterdamse studio zijn vrijwel al hun ontwerpen bij elkaar te vinden: de spectaculaire Colour Plaids uit 2005, de roze, blauwe en groene Grand Bernard-kannen, de gradiënt Shift-kast voor Pastoe. Alle ontwerpen hebben een herkenbaar Scholten & Baijings-signatuur.

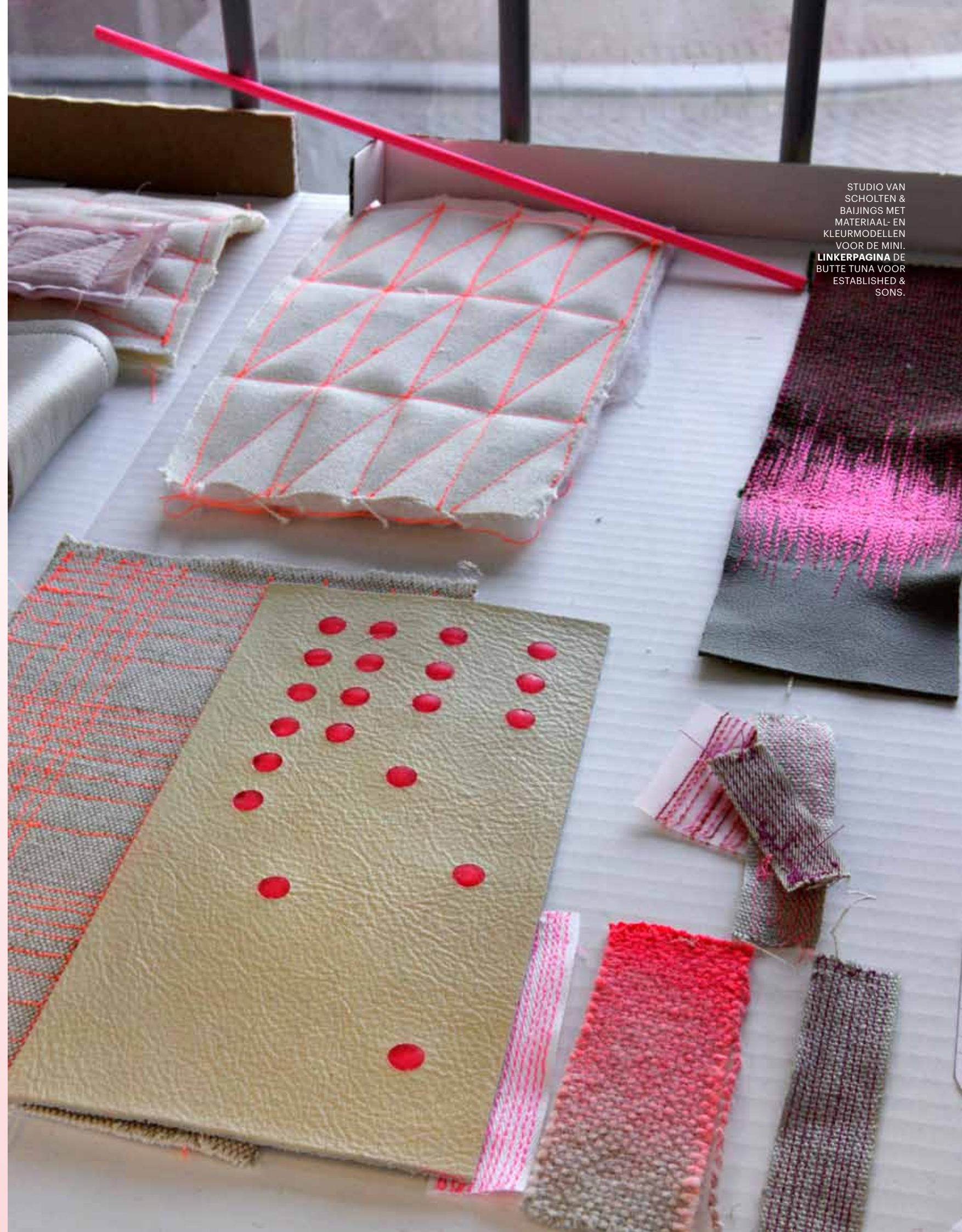
Waar ontstond jullie karakteristieke gevoel voor kleur? SS: ‘Op de Design Aca-

demy Eindhoven kreeg ik les van Mathieu Meijers. Zoals hij vertelde over kleur, dat was ongekend. Van hem leerde ik dat kleuren een maat hebben.’ Hij pakt zijn theekopje op om het uit te leggen: ‘Stel, je wilt een lichtblauw met rood theekopje maken. Het lichtblauwe oppervlak moet dan veel groter zijn dan het rode. Anders is het geheel niet in balans.’ CB: ‘Mijn fascinatie voor kleuren ontstond in het huis van mijn grootouders: mijn opa had een groothandel in Perzische tapijten en de mooiste exemplaren lagen in huis. Erg donker, maar erg mooi.’ SS: ‘Jouw oma had een goede smaak. Dat heeft jouw moeder ook en jij hebt het helemaal. Carole heeft een aangeboren talent om te rangschikken op kleur en vorm.’

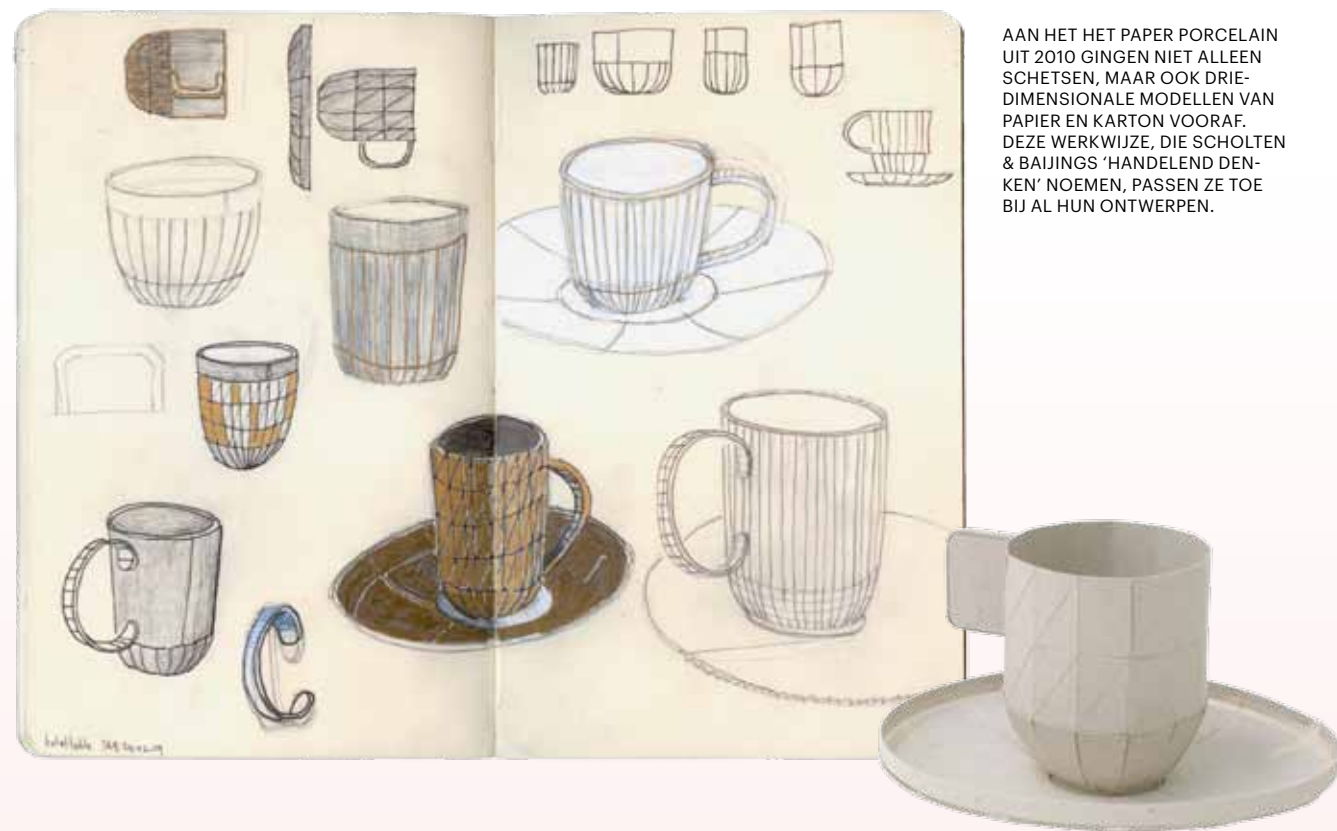
Jullie succesvolle Colour Plaids uit 2005 zijn uit een mislukking ontstaan.

SS: ‘Dat klopt. We wilden een gradiënt weven van oranje via lichtblauw naar paars, maar dat lukte niet. Het oranje kwam er steeds spontaan tussendoor. We waren teleurgesteld, moesten het project afblazen. Tijdens een feestje thuis bleek iedereen de weefsels juist prachtig te vinden. We hadden ze over het bed gelegd. ‘Ik wil wel zo’n plaid,’ hoorden we de hele avond.’ CB: ‘Daar hebben we van geleerd. Ook de mislukkingen in een proces zijn waardevol. Daarom bewaren we alles tegenwoordig. Ze vormen onze voorraad. Daaruit putten we voor nieuwe ontwerpen.’ SS: ‘Wat we ook door de plaids hebben geleerd, is dat je je product goed moet presenteren, met mooie foto’s. De beelden van de Colour Plaids – gedrapeerd over designklassiekers als de Lounge Chair van Eames – gaan nog altijd de hele wereld over.’

Na de plaids kwam er serviesgoed, bestek, een kast, een lamp, een klaptafel: alles in die typische Scholten & Baijings-kleuren en -combinaties. »



STUDIO VAN SCHOLTEN & BAIJINGS MET MATERIAAL- EN KLEURMODELLEN VOOR DE MINI. LINKERPAGINA DE BUTTE TUNA VOOR ESTABLISHED & SONS.



AAN HET HET PAPER PORCELAIN UIT 2010 GINGEN NIET ALLEEN SCHETSSEN, MAAR OOK DRIEDIMENSIONALE MODELLEN VAN PAPIER EN KARTON VOORAF. DEZE WERKWIJZE, DIE SCHOLTEN & BAIJINGS 'HANDELEND DENKEN' NOEMEN, PASSEN ZE TOE BIJ AL HUN ONTWERPEN.



DE COLOUR GRID-TAFEL, MET FLUOBAND, WERD GENOMINEERD VOOR DE DUTCH DESIGN AWARDS IN 2010. EEN ONTWERP VOOR KARIMOKU NEW STANDARD UIT JAPAN.

Hoe krijgen jullie dat voor elkaar: telkens jezelf vernieuwen en toch herkenbaar blijven?

CB: 'Door te blijven experimenteren. Als een componist zijn we eindeloos aan het studeren op nieuwe verhoudingen en ritmes. Daarbij zoeken we naar kleuren waarmee nog geen connectie is. Die niet aan flowerpower herinneren of aan je oma.'

Hoe componeren jullie die kleuren? Met verf, potloden, stiften? SS: 'Met verf. En met kleurechte stiften.' Hij rent naar boven en komt terug met twee stiften en een vel papier. 'Kijk, als je twee streepjes blauw zet en daartegenaan een streepje geel ontstaat er een andere kleur. En als je alleen blauwe stipjes zet, dicht bij elkaar of ver van elkaar af, gebeurt er iets nieuws. Zie je wat ik bedoel?'

Ja. Brengen jullie zo je avonden door? CB, lachend: 'Ja, en ook onze vakanties, toch, Stefan? We kunnen heel goed kleuren op het strand.'

Hetzelfde zien

De ideeën voor nieuwe kleuren en combinaties halen Stefan Scholten en Carole Baijings overal vandaan. CB: 'Zo hebben we een geheim adres voor gekleurde garens.' SS: 'Duisenden klossen liggen daar in zakken, alles door elkaar. We kiezen garens op gevoel en gebruiken die voor prototypen van textiel-

ontwerpen.' CB: 'Laatst namen we onze stagiairs mee. Zij begrepen niet hoe we het deden, uit die chaos inspiratie halen.' SS: 'Je moet erdoorheen kunnen kijken om de kleuren te zien.'

Halen jullie ook inspiratie uit foto's? Paul Smith fotografeert voorbijrazend verkeer in het donker. Daarop baseert hij sommige van zijn streppatronen.

SS: 'Dat verhaal vind ik een beetje zwak. Ik kan me niet voorstellen dat hij zo zijn hele collectie ontwerpt. Aan de andere kant: hij moet zó veel creëren. Ik las dat hij elk jaar 26 collecties uitbrengt. En dat in zijn eentje. Wij zijn samen, wij discussiëren over kleur. Over alles komt een filter van ons tweeen.' CB: 'We blijven tot het einde toe nauw betrokken bij het productieproces. We bezoeken fabrieken over de hele wereld om de uiteindelijke kleuren te controleren.'

Een andere Nederlandse ontwerper die zich bezighoudt met kleur is Claudy Jongstra. Zouden jullie net als zij eigen bloemenvelden willen hebben om daar pigmenten uit te maken? SS: 'Nee. Zij doet alles zelf: haar eigen wol produceren, haar eigen vilt maken. Ze woont op een boerderij in Friesland, dat is haar leven. Wij reizen en ontdekken op die manier nieuwe kleuren en vormen. Binnenkort gaan we naar Mongolië: ik weet zeker dat we terugkomen met een rugzak vol ideeën.'

Nieuwe impuls

Ruim een jaar geleden vroeg het Japanse label 1616 / Arita het Nederlandse ontwerpersduo een servies voor hen te ontwerpen. Het is niet de eerste keer dat een eerbiedwaardig oud merk een samenwerking aangaat met jonge, succesvolle ontwerpers om zo de collectie (en zichzelf) een nieuwe impuls te geven. Eind oktober kregen Scholten & Baijings een Dutch Design Award voor hun Colour Porcelain CB: 'We hebben kleurencomposities gemaakt op basis van hun eigen meesterstukken. Het servies mat gemaakt in plaats van glanzend en er een grid, een lijnenspel, aan toevoegd. Het zit hem in de details.'

Vorm volgt vervolgens kleur, zeggen jullie. Hoe ga je van roze naar een theekopje? Of een bank?

SS: 'Naar een bank? Niet. Een roze kopje kan nog net, maar een roze bank zeker niet.' CB: 'Veel fabrikanten beginnen met een ontwerp en kiezen daarna de kleur. Wij beginnen vaak met de kleur. En als je denkt in een kleur, dan bedenk je vervolgens dat je het ook kunt glazuren. Of dat dat juist niet kan, zoals bij fluo: het is onmogelijk glazuur te maken met een fluo-kleur. Uit de technische mogelijkheden en onmogelijkheden volgt een materiaal: keramiek, stof of hout bijvoorbeeld. Vervolgens ontstaat er een vorm, een ontwerp.' SS: 'Een felle kleur kan in een plaid terecht komen, »

'Wat we hebben geleerd, is dat je je product goed moet presenteren'

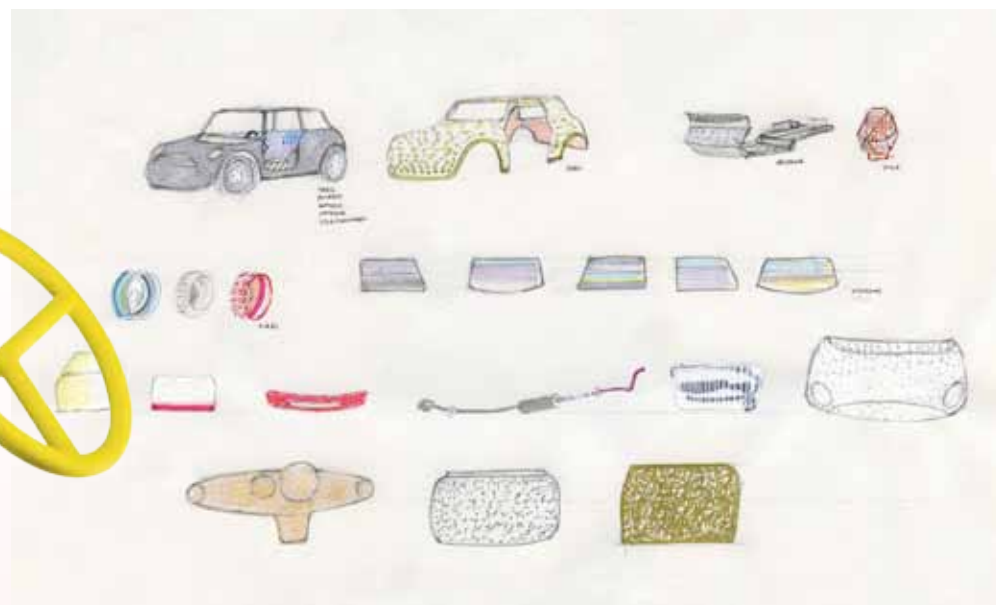
- Stefan Scholten



WINNAAR VAN EEN DUTCH DESIGN AWARD 2012: HET COLOUR PORCELAIN (1616 / ARITA).

'Mislukkingen zijn waardevol. Daaruit ontstaan nieuwe ontwerpen'

– Carole Baijings



DE AMSTERDAM ARMOIRE, OOK WEER MET HERKENBARE SCHOLTEN & BAIJINGS-KLEUREN, WERD AANGEKOCHT DOOR HET CENTRE NATIONAL DES ARTS PLASTIQUES IN FRANKRIJK. **BOVEN** SCHETSEN EN STUUR VAN DE MINI.

want die kun je weer opvouwen. Een bank kan veel minder kleur verdragen.' CB: 'In het begin vroegen mensen wat een plaid, een servies en een tafel met elkaar te maken hadden. Na twaalf jaar lijkt het voor iedereen logisch dat het allemaal door ons wordt bedacht.' SS: 'De ontwerpen komen voort uit een samenspel: de vraag van de opdrachtgever, de kleur, het materiaal en de steeds veranderende technische mogelijkheden. Vlinders bijvoorbeeld verkleuren nooit, ook al zijn ze honderd jaar geleden opgeprikt achter een glasplaat. Op dit moment worden er pigmenten ontwikkeld die net zo onverwoestbaar zijn als die van vlinder vleugels. Inktsoorten die weer op andere materialen houden dan wij kennen. Daaruit kunnen nieuwe ontwerpen ontstaan.'

Geen onderwerp te gek

Opeens is door de grote studioramen een regenboog zichtbaar. Stefan Scholten en Carole Baijings kijken er vol bewondering naar. SS: 'Wist je dat de kleur roze eigenlijk niet bestaat? Het is een kleur die onze hersenen niet kunnen duiden. We maken er zelf roze van, hoorde ik laatst op de radio.' CB, glimlachend: 'Er valt nog zo veel te ontdekken.' SS: 'Alles wat we tegenkomen, bekijken we vanuit ons eigen referentiekader. We maken er elke keer iets nieuws van. Daarbij hebben we ook wel discussies.

Zien we bijvoorbeeld wel hetzelfde roze?' CB: 'Om misverstanden te voorkomen maken we altijd kleurstalen in tweevoud: een voor de fabrikant en een voor ons. We maken die stalen het liefst in het materiaal waarin het uiteindelijk wordt geproduceerd.'

Jullie horen bij de succesvolste ontwerpers van dit moment in Nederland. Jullie zijn dé trendsetters waar het gaat om kleur. Alles wat jullie vindt gretig aftrek bij fabrikanten en consumenten. Wat is jullie geheim? SS: 'Ik weet het niet. Misschien komt het door de laagheid van onze ontwerpen.' Hij wijst op een theedoek die ze ontwierpen voor Hay. 'Daar zitten details in die je niet vindt in een theedoek van een ander merk. Het kan een gekleurd draadje zijn, een onderkleur, een patroon: zo subtiel dat je het niet meteen ziet. Maar je ervaart het wel.' CB: 'Misschien heeft het ook met intuïtie te maken: met sensitief omgaan met wat je ziet en meemaakt. Ik denk ook dat de tijdsgeest, de economische neergang, een rol speelt. Onze woonaccessoires in pastel- en fluokleuren passen nu eenmaal goed in een back-to-basic-interieur.' SS: 'Het is ook een gave. Ik vind het zelf ook weleens bewonderenswaardig wat we allemaal bedenken.' ☺

www.scholtenbaijings.com

VOOR HUN MINI ONTWERPEN SCHOLTEN & BAIJINGS OOK NOMADIC POCKETS, DIE JE MEE NAAR BINNEN KUNT NEMEN. CAROLE BAIJINGS: 'ZO SLAAN WE EEN BRUG TUSSEN HET KLEINST MOGELIJKE INTERIEUR – JE AUTO – EN JE PERSOONLIJKE WOONOMGEVING.'



EH&I DEELT UIT!
KIJK SNEL OP DE VOLGENDE PAGINA VOOR EEN GRATIS THEEDOEK VAN SCHOLTEN & BAIJINGS